

[Alvilda Larsen.]

der går i den frie mellemskole, sidder blot i en ventesal; der er intet formål med denne skoleafdeling; vi skal i stedet for stile efter en 8-årig obligatorisk skolegang for alle, og i stedet for de to linier skal vi have flere; vi skal have en 5-årig grundskole plus en boglig linie, der skal sigte imod gymnasiet og realskolen, og tre praktiske linier, som hver har sit formål: een skal sigte mod de tekniske skoler, en anden imod handelskolen og en tredje imod husholdningsskolen. Man kunne næsten fristes til at spørge, om der ikke også skal være en linie for de ufaglærte, dem, der skal være arbejdsløse; men dem skal der måske ikke være nogen af i fremtidens Danmark. Det er naturligvis kun godt, men jeg tror ikke rigtig på, det vil komme til at gå sådan i det samfund, vi har.

Jeg er helt på det rene med, at det er forholdene i den frie mellemskole i dag, der har fremkaldt forslaget om den nye liniedeling, men jeg tror, det er helt galt, hvis man mener, at en liniedeling som den foreslåede kan løse de problemer, som vitterlig består for alle de børn, der ikke går i eksamensskolen. I 1949 udtalte daværende undervisningsminister Hartvig Frisch, at han var en afgjort modstander af den nuværende delte skole, som sugede kraften af vor folkeskole. Hermed antydede Hartvig Frisch i virkeligheden direkte, at den fri mellemskole er en slags sodavand, hvorfra kulsyren er forsvundet. Nu tror den nuværende undervisningsminister altså, at denne kulsyre kommer igen, blot fordi han hælder den dovne sodavand over på tre andre flasker forsynet med strålende etiketter som håndværkerlinien, husholdningslinien og kontorlinien. Jeg ved meget vel, at linierne ikke har disse navne, men det vil ikke vare længe, før de i praksis får dem.

Ændringerne i 1937-loven tilsigtede at gøre undervisningen, uddannelsen, mere demokratisk; man ville ligestille eksamensmellemskolen med den anden skole, som man så gav navnet den fri mellemskole. I dag er vi i stand til at se, at disse mål ikke er nået, at forsøget er slået helt fejl. Eksamensmellemskolen vil nu engang i det samfund, vi har, være den skole, som de fleste stræber efter at komme ind i. Man mener med rette, at en eksamen er vejen til større erhvervs muligheder, mere almen kulturel

undervisning, pænere børn o. s. v., ja, selv til lærlingestillingerne i håndværk er ansøgere med mellemskoleeksamen de foretrukne, når de altfor få lærlingepladser skal besættes.

Jeg nærer ingen tvivl om, at den højtærede minister mener, at motiverne for hans forslag er gode, sociale og demokratiske motiver, men jeg synes ikke, at ministeren drager konsekvensen af dem, for den deling, han vil bort fra, bliver endnu mere iøjnefaldende end før. Jeg er helt enig i nogle betragtninger, som rektor Sigurd Højberg, Sorø Akademi, gjorde gældende i en kronik fornylig, hvori han bl. a. siger, at forældrene skal nok opdage, at den boglige linie i kraft af sin fortsættelse i realskolen og gymnasiet er den, der giver barnet de fleste fremtidsmuligheder; hvis ikke man har den opfattelse af forældrene, så underkender man forældrenes intelligens.

Den boglige linie vil skabe lige så stor trængsel som eksamensmellemskolen hidtil. Jeg mener, at man helt ser bort fra, at den afgørende årsag til trængslen ved vore skoler i dag er delingen, og jeg er her helt enig i de betragtninger, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) fremførte for lidt siden. Når jeg mener dette, er det, fordi der er mange forældre, som har fremført deres syn på de ting. Jeg tror, alle forældre er kede af denne deling, og jeg har et meget frisk eksempel på, hvor ulykkelig denne deling er. Et barn, hvis forældre ikke absolut ønskede barnet i eksamensskolen, blev alligevel indstillet efter de nye regler om prøven i København. Barnet bestod ikke prøven og gik over i den fri mellemskoleklasse, og hun var endda så heldig der at få den samme lærer, hun havde haft i sine første fem skoleår. Det viste sig imidlertid meget hurtigt, at i den klasse, hun kom i, den fri mellemskoleklasse, var samtlige børn dumpekandidater fra andre klasser og skoler. Der var store vanskeligheder for denne klasse. Det barn, jeg taler om, var nu ulykkeligt over at gå i skole, medens hun tidligere havde været glad for det. Hun kunne ikke selv forklare hvorfor, men børnene var ikke som de andre, og det var synd for læreren. De andre børn havde det på samme måde. Ved samtaler med læreren viste det sig, at der var meget store vanskeligheder med denne klasse, idet børnene, der alle havde